

Štátny inštitút odborného vzdelávania

Bellova 54/A

837 63 Bratislava

-1-

Dátum: **27. 09. 2022**

Číslo zápisu: *908/2022*

Číslo spisu:

Prílohy:

Vybavuje:

Sekcia stratégie, analýz a prierezových činností

Štátny inštitút odborného vzdelávania
Bellova 54/A
837 63 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
OVP-848/209/2022

Naše číslo
č. z 20044/2022
č. s. 8660/2022-930

Vybavuje/klapka
Mgr. Harsová, -250

Bratislava
8.9.2022

Vec:

Potreba nového odboru vzdelávania pre študijný odbor - 43XX M veterinárny asistent pre potravinovú bezpečnosť - Stanovisko

K Vašej žiadosti č. OVP-848/209/2022 zo dňa 30.08.2022 k potrebe nového odboru vzdelávania podľa § 49a) ods. 6, písm. g) zákona NR SR č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov Vám predkladáme nasledovné stanovisko:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vyjadruje podporu k navrhovanému experimentálnemu štúdiu na Strednej odbornej škole veterinárnej Košice – Barca. Cieľom študijného odboru 43XX M veterinárny asistent pre potravinovú bezpečnosť by mala byť príprava kvalifikovaných asistentov pre veterinárnych lekárov, ktorí budú súčinní pri výkone kontroly bezpečnosti kvality potravín na úseku úradnej kontroly v zmysle zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Zároveň však navrhujeme mierne upraviť názov študijného odboru a to na: **„veterinárny asistent pre bezpečnosť potravín“** z dôvodu, že je rozdiel medzi bezpečnosťou potravín a potravinovou bezpečnosťou. Nový odbor sa bude zaoberať podľa zaslanej príloh bezpečnosťou potravín.

Súčasne **odporúčame zaviesť** daný študijný program aj na strednej odbornej škole potravinárskej, názov študijného programu: **„potravinový asistent pre bezpečnosť potravín“**. Zavedenie tohto študijného programu aj na potravinárskej škole je logické, nakoľko sa študijný program má zameriavať na vzdelávanie kvalifikovaného odborného pracovníka, ktorý bude pomáhať inšpektorom úradnej kontroly potravín, vykonávať v praxi prehliadku priestorov, odber vzoriek, laboratórne analýzy a prípravu podkladov k zostaveniu správ z úradnej kontroly potravín v obchodnej sieti. Všetky tieto uvedené požiadavky (prehliadka priestorov, odber vzoriek, ...) vychádzajú zo zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách, ktorý sa zaoberá výrobou, spracovaním, predajom a uvádzaním potravín do obehu.

Zdôvodnenie:

Bezpečnosť potravín je základným princípom európskej potravinovej politiky, ktorá má zabezpečiť výrobu kvalitných a bezpečných potravín v potravinárskom priemysle v rámci celej EÚ a tým zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia. Zásady bezpečnosti potravín majú za cieľ zabrániť kontaminácií potravín a spôsobeniu otravy jedlom. Bezpečnosť potravín sa vzťahuje na manipuláciu, prípravu a skladovanie potravín tak, aby sa čo najviac znížilo riziko kontaminácie potravín. Bezpečnosť potravín zahŕňa hygienu výroby potravín, kontrolné mechanizmy, monitoring potravinových reťazcov

Príloha 6a)

a bezpečnosť krmív. K zabezpečeniu bezpečnosti potravín prispievajú štátne organizácie a inštitúcie financované štátom, a to najmä tvorbou legislatívy, priebežnou a dôslednou kontrolou bezpečnosti potravín, dlhodobým sledovaním výskytu cudzorodých látok (monitoring), aplikácie vedeckých stanovísk do praxe, informovaním a vzdelávaním spotrebiteľov a to najmä v oblasti zaobchádzania s potravinami.

Potravinová bezpečnosť je schopnosť zabezpečiť pokrytie domáceho trhu vlastným výrobným potenciálom potravín. Ide o schopnosť krajiny zabezpečiť domáci trh s kvalitnými a bezpečnými potravinami domáceho pôvodu.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“) ako orgán poverený koordináciou vypracovania národného plánu kontrol medzi všetkými orgánmi zodpovednými za úradné kontroly vypracoval **Viacročný národný plán úradnej kontroly Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2024** (ďalej len „Národný plán kontroly 2021-2024“) podľa ktorého je strategickým cieľom:

„Dôslednou a integrovanou kontrolou celého potravinového reťazca zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, zvierat, rastlín a záujmov spotrebiteľov“.

Veterinárni asistenti pre potravinovú bezpečnosť sa podľa navrhovaného obsahu štúdia budú v rámci kontrolnej činnosti podľa „Národného plánu kontroly 2021-2024“ na kontrolnej činnosti prioritne podieľať v oblastiach (operačné ciele):

- a) Potraviny a ich bezpečnosť
- b) Krmivá a bezpečnosť krmív

Súčasne sú podľa navrhovaného obsahu vzdelávania kvalifikovaní aj pre substitučnú kontrolnú činnosť v rámci kontroly:

- a) Požiadaviek na zdravie zvierat
- b) Prevencie a minimalizácie rizík pre zdravie ľudí a zvierat vyplývajúcich z vedľajších živočíšnych produktov a odvođených produktov
- c) Požiadaviek na dobré životné podmienky zvierat
- d) Ochranných opatrení proti škodcom rastlín
- f) Požiadaviek na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh a na ich používanie a na udržateľné používanie pesticídov s výnimkou zariadení na aplikáciu pesticídov
- g) Ekologickej poľnohospodárskej výroby a označovanie produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej len „EPV“)
- h) Používania a prideľovania chránených označení pôvodu, chránených zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít
- i) Ochrany záujmov spotrebiteľov pred uvedením do omylu prostredníctvom kontrol potravín s chránenými označeniami na trhu
- k) Importu - zámerné uvoľnenie geneticky modifikovaných organizmov (GMO) do životného prostredia na účely potravinárskej a krmivárskej výroby.

Podľa vyjadrenia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR (ďalej len „ŠVPS SR“) vecne príslušnej k navrhovanému odboru vzdelávania na trhu práce absentuje nová kvalifikácia na stredoškolskej úrovni, ktorá by zastrešovala asistenčné služby pre veterinárnych lekárov na veterinárnych správach v rámci jednotlivých regiónov. Regionálne štátne veterinárne a potravinové správy majú nedostatok veterinárnych lekárov pre výkon kontrol zameraných na potravinovú bezpečnosť, čo je možné riešiť práve vyškoľením kvalifikovanej asistencie, ktorá by zabezpečovala pomoc pri prehliadke priestorov, odbere vzoriek, príprave a realizácii laboratórnych analýz a súčasne aj pri príprave podkladov k zostaveniu správ z vykonaných kontrol.

Navrhovaný experimentálny študijný odbor 43XX M veterinárny asistent pre potravinovú bezpečnosť významnou mierou prispeje k príprave kvalifikovaných asistenčných služieb pre veterinárnych lekárov,

ktorých je pre zabezpečenie plánovanej kontrolnej činnosti v jednotlivých regiónoch Slovenska nedostatok. Je preto v spoločnom záujme celého rezortu pôdohospodárstva podporiť vyškolenie asistenčných služieb, ktoré procesy kontroly výkonom substitučných asistenčných služieb urýchlia, ale predovšetkým jej výkony zefektívnia.

„MPRV SR“ súčasne víta aj zavedenie novej odbornej stredoškolskej kvalifikácie do Národnej sústavy kvalifikácií v rámci dozornej a kontrolnej činnosti v agrosektore a bude súčasne odporúčať jej zaradenie do skupiny veterinárnych povolání v rámci Sektorovej rady pre Poľnohospodárstvo, veterinárstvo a rybolov.

Vyškolenie potenciálu substitučných asistenčných služieb pre kontrolu bezpečnosti potravín považujeme ako ústredný orgán štátnej správy pre agrosektor za nevyhnutné. Schválenie navrhovaného študijného odboru vítame a potvrdzujeme potrebu vyškolenia veterinárnych asistentov pre potravinovú bezpečnosť formou navrhovaného študijného odboru so štatistickým zaradením a pod názvom 43XX M veterinárny asistent pre potravinovú bezpečnosť.

Ing. Štefan Adam, PhD.

generálny riaditeľ sekcie stratégií,
analýz a prierezových činností

